

Reforma turizma i ekološko certificiranje

Jelena Šobat
načelnica Sektora za posebne oblike turizma i analitiku,
inovacije i održivi razvoj, MINTS

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
turizma i sporta

REFORMA ODRŽIVOG RAZVOJA TURIZMA RH

Strategija razvoja održivog turizma u Republici Hrvatskoj do 2030 (NN 2/23)

Nacionalni plan razvoja održivog turizma RH s akcijskim planom 2023. – 2027.

Zakon o turizmu (2023.), pravilnici: pokazatelji održivosti, prihvatni kapacitet, planovi upravljanja destinacijom

Sustav Satelitskih računa održivog turizma u RH (u tijeku)

Financiranje

Promocija, informiranje i edukacija dionika u turizmu i šire javnosti / WEB stranica, radionice, konferencije ...

Razni oblici suradnje s lokalnom, nacionalnom, regionalnom, EU i međunarodnom zajednicom

Hrvatska. prirodno tvoja

CJELOGODIŠNJI
I REGIONALNO
URAVNOTEŽENIJI
TURIZAM

ODRŽIVI TURIZAM

TURIZAM UZ OČUVAN
OKOLIŠ, PROSTOR I
KLIMU

OTPORAN TURIZAM

KONKURENTAN I
INOVATIVAN TURIZAM

Hrvatska, prirodno tvoja

TURIZAM UZ OČUVAN OKOLIŠ, PROSTOR I KLIMU

Smanjenje
opterećenja iz
turizma na
sastavnice okoliša i
prirodu

Smanjenje
negativnog
utjecaja turizma na
prostor

Smanjenje
negativnog
utjecaja turizma na
klimu

Hrvatska, prirodno tvoja

Zakon o turizmu

ALATI ZA PRAĆENJE I UPRAVLJANJE RAZVOJEM TURIZMA

PRAĆENJE

- Indeks turističke razvijenosti
- Satelitski račun održivog turizma
- Pokazatelji održivosti

UPRAVLJANJE

- PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

Odluke
predstavničkih tijela
JLP(R)S za provedbu
turističkih politika

POTICAJE ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM TURIZMA

- Za projekte **javne turističke infrastrukture** – projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije iz **Fonda za turizam**
- Za **poticanje poduzetnika** za ulaganje u turizam - **sektorski program potpora**

Zakon o turizmu

- Temeljem **Zakona o turizmu, u čl. 14, stv 2** pokazatelji održivosti destinacije definirani su kao alat za praćenje održivosti i informirano upravljanje razvojem turizma kojima se mjere utjecaji turizma na gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte održivosti destinacije:
  - zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
  - zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
  - pristupačnost destinacije
  - sigurnost destinacije
  - održivo upravljanje destinacijom
  - upravljanje vodnim resursima
  - gospodarenje otpadnim vodama
  - gospodarenje otpadom
  - zaštita bioraznolikosti
  - održivo upravljanje energijom
  - ublažavanje i prilagodba klimatskih promjena
  - održivo upravljanje prostorom
  - turistički promet
  - turistička infrastruktura
  - poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu.
- Zakona definira izbor:
  - obveznih pokazatelja, koje destinacija ima obvezu pratiti
  - specifičnih pokazatelja, koje destinacija (ovisno o tipu i svom razvojnom usmjerenju) dobrovoljno odabire.

Hrvatska, prirodno tvoja

Temeljni okviri
za
definiranje
pokazatelja

U skladu sa znanstveno-
stručnim pristupom
razmatranja postojećih
resursa, mapiranja i
evaluacije **preko 400
postojećih** pokazatelja
održivosti turizma,
odabrani su eminentni
okviri destinacijskih
pokazatelja održivosti
turizma na
međunarodnoj, EU i
nacionalnoj razini

- The Global Sustainable Tourism Council (**GSTC**)
- Organisation for Economic Co-operation and Development (**OECD**)
- Measuring the Sustainability of Tourism (**MST-UN Tourism**)
- European Commission (**EC- ETIS**)
- Sustavi upravljanja okolišem **ISO 14001:2015**,
- **EMAS** (Eco-management and Audit Scheme) i eko-oznaka **EU Ecolabel**
- faktori izvješćivanja poduzeća o održivosti - **ESG** (Environmental, Social and Governance Reporting; ESRS faktori), kako bi se smanjio potencijalni rizik dodatnog opterećenja gospodarskih subjekata u sektoru turizma po pitanju praćenja podataka i objave pokazatelja.

Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma

	Osnovni pokazatelj	Područje održivosti
1	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	društveni
2	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	društveni
3	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	društveni
4	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	društveni/ upravljanje
5	Broj organiziranih turističkih ambulanti	društveni
6	Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju)	okolišni
7	Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)	okolišni
8	Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)	okolišni - priroda
9	Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije	okolišni - klima
10	Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	okolišni - klima

11	Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem	ekonomski
12	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	ekonomski
13	Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	ekonomski
14	Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	ekonomski
15	Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija	prostorni/upravljanje
16	Status implementacije aktivnosti iz plan upravljanja destinacijom	prostorni/upravljanje
17	Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	prostorni/upravljanje

Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma

Pokazatelji koje se odnose na klimu

Udio turističkih poslovnih subjekata koji su implementirali neka od rješenja za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama	okolišni - klima	SOE-1 - Održivo upravljanje energijom
Postotak turista i jednodnevnih posjetitelja koji koriste različita prometna sredstva za dolazak na odredište (javna/privatna i vrsta)	okolišni - klima	SOE-2- Održivo upravljanje energijom
Uspostavljene politike i/ili sustav za poticanje smanjena ovisnosti o fosilnim gorivima, poboljšanja energetske učinkovitosti i unapređenja korištenja tehnologija obnovljive energije	okolišni - klima	SUPK-1- Ublažavanje i prilagodba klimatskih promjena
Razina onečišćenosti zraka u destinaciji	okolišni - klima	SUPK-2- Ublažavanje i prilagodba klimatskih promjena
Udio turističkih poslovnih subjekata u destinaciji koji koriste lokalno proizvedenu hranu, piće, dobra i usluge u turističkim poslovnim subjektima u destinaciji	okolišni - klima	SUPK-3 Ublažavanje i prilagodba klimatskih promjena

Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma

Turističko vijeće dalo snažnu podršku reformi upravljanja razvojem turizma

Održana je 39. sjednica Turističkog vijeća HTZ-a u sklopu koje je usvojen Godišnji program rada HTZ-a za 2025. godinu. Sukladno novom programu, HTZ u idućoj godini planira ukupni prihod od **55,3 milijuna eura**, što uključuje i prihode iz posebnih fondova. Prilikom provođenja promotivnih aktivnosti posebno će se voditi računa o onim kriterijima kojima gosti, po najnovijim recentnim istraživanjima, pridaju najviše pažnje, a to je sigurnost destinacije, ugodna klima, cjenovna konkurentnost i gostoljubivost domaćina. Na Turističkom vijeću razgovaralo se i o tijeku reforme upravljanja razvojem turizma. Turističko vijeće dalo je punu podršku reformi te svim naporima koje Vlada RH ulaže u razvoj održivog turizma kako bi se osigurala njegova uspješnost i konkurentnost i u budućnosti.

09.12.2024.

Za poticanje razvoja karijere i pristupačni turizam gotovo 600.000 eura

S ciljem osiguranja dostatnog, kvalificiranog i kompetentnog kadra u svrhu razvoja održivog i pristupačnog turizma, ministar turizma i sporta Tonči Glavina donio je odluku o dodjeli sredstava za 26 projekata udruga u ukupnom iznosu od 592.718,28 eura. Odluke su donesene temeljem provedenog *Javnog natječaja za sufinanciranje projekata udruga u turizmu*, a projekti su obuhvaćali dva programska područja: poticanje na razvoj karijere u turizmu u kojem je dodijeljeno 366.964,89 eura za 16 projekata te razvijanje svijesti o pristupačnom turizmu u kojem je dodijeljeno 225.753,39 eura za 10 projekata.

27.11.2024.

Plenković i Glavina uručili Državne nagrade za sport Franjo Bučar

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković i ministar turizma i sporta Tonči Glavina danas su u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu uručili Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ za 2024. godinu. Nagradu za životno djelo dobili su Zorislav Srebrić, Željko Pavličević i Morana Paliković Cruden dok su godišnje nagrade pripale Donni Vekić, Barbari Matić, Miranu Maričiću, Edisu Elkaseviću, Leni Stojković, Veljku Lauri, Lorenu Fatoviću, Vladimiru Preradoviću, Denju Černju, Ivanu Mikuliću, Luki Bukiću i Hrvatskom gimnastičkom savezu.

25.11.2024.

Istaknute teme

Alati za upravljanje razvojem turizma u destinaciji

Zakon o sportu

Kontakt

Ministarstvo turizma i sporta

Prisavlje 14, 10000 Zagreb
Tel: 01 6161 222
kabinet@mints.hr
Novinarska pitanja: press@mints.hr
Informacije o koronavirusu: mintcz@mints.hr
Kontaktna točka: pisarnica@mints.hr
Upiti građana: obrazac
Radno vrijeme: ponedjeljak-petak 8:30-16:30
OIB: 87892589782 ; MB: 02323427

Alati za upravljanje razvojem turizma u destinaciji

Nova reforma upravljanja održivim turizmom u Republici Hrvatskoj u fokus stavlja turizam koji počiva na kvaliteti i održivosti. Osnovni cilj sveobuhvatne reforme upravljanja razvojem turizma je uspostaviti učinkoviti okvir, strateški, organizacijski i pravni, za upravljanje razvojem turizma u smjeru održivosti.

Zakon o turizmu (NN 156/23) (Z), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024. godine temeljni je zakonodavni okvir za upravljanje razvojem turizma u smjeru održivosti. Zakonom o turizmu dodijeljene su nove zadaće turističkim zajednicama u upravljanju destinacijom i to kroz nastavak njihove transformacije u organizacije za upravljanje destinacijom (*Destination management organization – DMO*), i uspostavljena je njihova vertikalna povezanost kroz nacionalne i regionalne koordinacije na razini predsjednika turističkih zajednica što omogućava jasniju povezanost i koordiniranost rada. Alati koji se turističkim zajednicama daju u upravljanju destinacijom, vezani su i uz upravljanje turističkim tokovima.

Temeljem Zakona o turizmu za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave turističke zajednice izrađuju plan upravljanja destinacijom kao planski dokument koji određuje smjer razvoja destinacije, u skladu s aktima strateškog planiranja, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima i drugim važećim planovima i propisima. Plan upravljanja destinacijom, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave na prijedlog turističkog vijeća turističke zajednice.

Za jedinice lokalne samouprave razvrstane u kategoriju I i II indeksa turističke razvijenosti (ITR) plan upravljanja destinacijom temelji se na izračunu prihvatnih kapaciteta.

Temeljem Zakona o turizmu doneseni su sljedeći provedbeni propisi potrebni za izradu planova upravljanja destinacijom i izračuna prihvatnog kapaciteta:

- Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/24) (Z)
  - Pravilnikom se propisuje metodologija izrade plana upravljanja destinacijom, uključivanja ključnih dionika, izrade analize stanja i definiranja projekata značajnih za razvoj destinacije.
  - Uz ovaj Pravilnik izrađene su Smjernice i upute za izradu plana upravljanja destinacijom kao vodič turističkim zajednicama u izradi planova upravljanja destinacijom
  - Plan upravljanja – popis projekata (preuzmite)

- Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/24) (Z)

Pravilnikom se propisuju:

- pokazatelji za izračun indeksa turističke razvijenosti, njihov izračun i izvori podataka te način izračuna indeksa turističke razvijenosti (ITR) kao te
- popis obveznih i specifičnih pokazatelja za praćenje održivosti, izvor i evidentiranje podataka koji su potrebni za izračun pokazatelja, rokovi i način praćenja održivosti.

Uz pravilnik su izrađeni i sljedeći dokumenti:

- Izračun osnovnih pokazatelja (preuzmite)
- Smjernice za prikupljanje podataka iz sekundarnih izvora (preuzmite)
- Smjernice za provođenje istraživanja stavova lokalnog stanovništva (preuzmite)
- Smjernice za provođenje istraživanja zadovoljstva turista (preuzmite)

- Pravilnik o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta (NN 112/24) (Z)

- Pravilnikom se propisuje metodologija izračuna prihvatnog kapaciteta.
- Izračun izrađuju turističke zajednice razvrstane u kategoriju I i II ITR-a.
- Područje obuhvata za koji se izrađuje izračun definira se sporazumom uključenih turističkih zajednica nakon rasprave na regionalnoj koordinaciji.
- Razina dostignutog prihvatnog kapaciteta pokazuje razliku između stanja i postavljenih standarda te intervalnu procjenu broja posjetitelja koji su prihvatljivi na promatranom području.

Pravilnici i smjernice

Hrvatska, prirodno tvoja

Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma

https://minturizma.sharepoint.com/:x/r/sites/ODRIVI/_layouts/15/Doc2.aspx?action=edit&sourceidoc=%7B8d8c81cc-a0d4-4419-abd0-c178a5a36fb8%7D&wdOrigin=TEAMS-MAGLEV.teamsSdk_ns.rwc&wdExp=TEAMS-T...

Izračun osnovnih pokazatelja V1_924

Potražite alate, pomoć i još mnogo toga (Alt + Z)

Datoteka Polazno Umetanje Zajedničko korištenje Raspored stranice Formule Podaci Pregled Prikaz Automatizacija Pomoć Crtanje

Komentari Nadoknađivanje Uređivanje Zajednički koristi

Zalijepi Kopiraj Prenositelj oblikovanja

Font: 12, B, I, U, D, A, A, Font

Poravnaje: Prelomi tekst, Spoji i centriraj

Broj: \$, €, %, 000, 1/2, 1/4

Stilovi: Uvjetno oblikovanje, Oblikuj kao tablicu, Stilovi ćelija

Umetni: Umetni, Izbrisi, Oblikovanje, Čelije

Uređivanje: Automatski zbroj, Čišćenje, Sortiraj i filtriraj, Pronađi i odaberi, Dodaci

Voda		UEN-1 Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije													
2.1.	Ukupna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (m ³)														
2.2.	Ukupna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (m ³)														
Električna energija		UPK-1 Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika													
3.1.	Ukupna potrošnja električne energije u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (KWh)	Omjer potrošnje električne energije po noćenju turista i stanovnika (%)	(F1) Ukupna finalna potrošnja električne energije u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenih turističkih noćenja (KWh)	(F2) Ukupna finalna potrošnja električne energije u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih turističkih noćenja (KWh)	(T1) Broj ostvarenih turističkih noćenja u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenih turističkih noćenja	(T2) Broj ostvarenih turističkih noćenja u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih turističkih noćenja	(S) Broj stanovnika	(N1) Broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja	(N2) Broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja	Potrošnja električne energije po noćenju turista (KWh)	Potrošnja električne energije po noćenju stanovnika (KWh)				
3.2.	Ukupna potrošnja električne energije u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (KWh)	#DIV/0!			0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!			
Komunalni otpad		UPK-1 Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika													
4.1.	Ukupna količina komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (t)	Dokumenti za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika na razini destinacije su doneseni	Udio mjera u provedbi i implementiranih mjera u ukupnom broju mjera (%)	Udio mjera implementiranih mjera u ukupnom broju mjera (%)	Ukupna broj mjera	Broj mjera u provedbi	Broj implementiranih mjera	Izvor							
4.2.	Ukupna količina komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (t)	0	#DIV/0!	#DIV/0!	0	0	0	-link/ovi							
Izgrađenost destinacije															
5.1.	Površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama stovanja (ha)														

Upute Unos podataka Društveni aspekti održivosti Okolišni aspekti održivosti Ekonomski aspekti održivosti Upravljanje destinacijom Upravljanje destinacijom 1 Prostorni aspekti +

PRAĆENJE RAZVOJA – SUSTAV SATELITSKI RAČUNA ODRŽIVOSTI TURIZMA (SAT-ROT)

Okvir za sustavno praćenje ekonomskih, okolišnih i društvenih učinaka turizma uzimajući u obzir sve aspekte turističkog ekosustava

- ✓ TSSA = TSA + 4 ekološka računa (voda, energija, emisije stakleničkih plinova, kruti otpad) + dodatni modul za društvene pokazatelje
- ✓ Nacionalne i NUTS2 (NUTS3) regije
- ✓ Međunarodna usporedivost

Strategija prilagodbe klimi i nadležnost MINTS-a

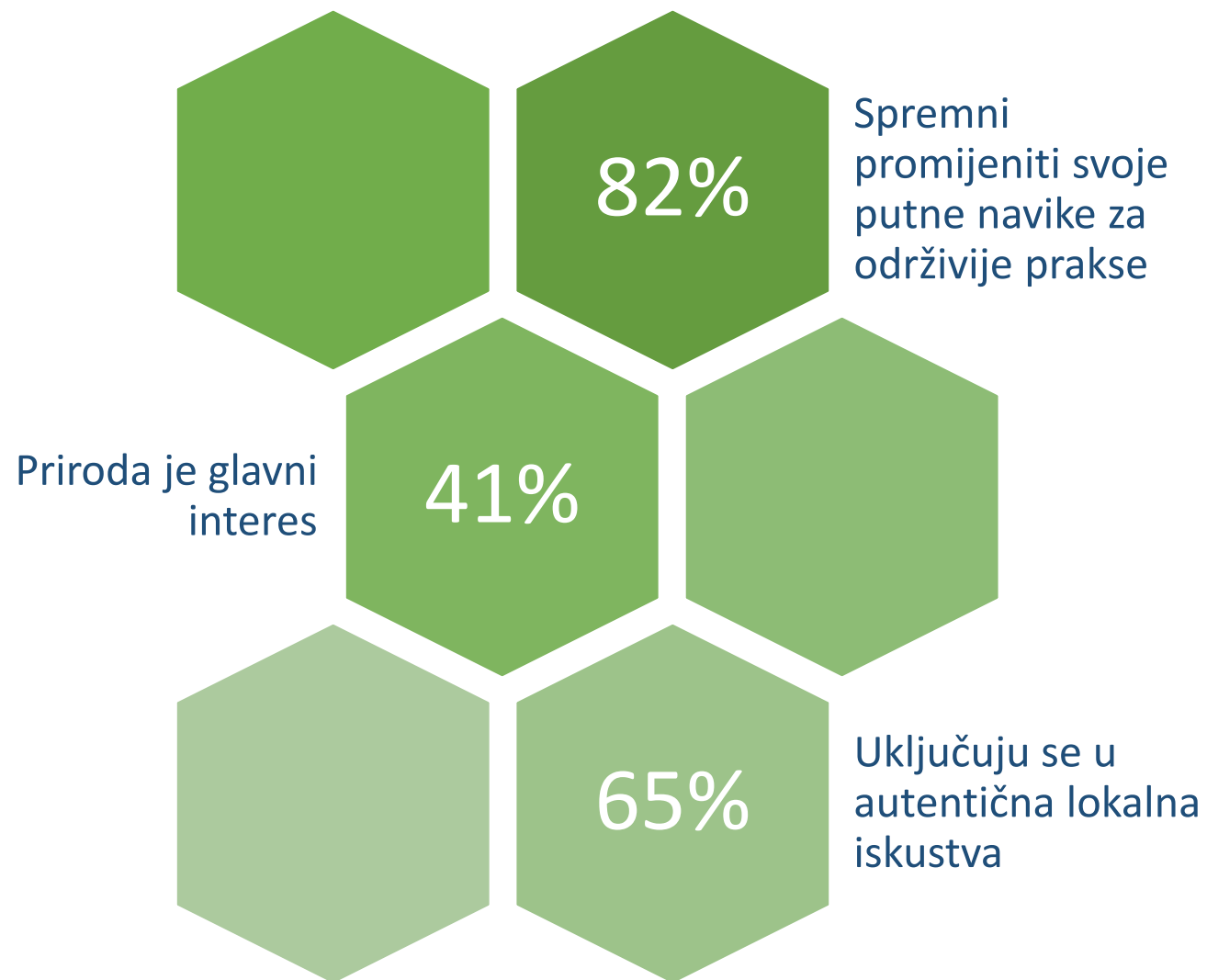
Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/2020)

Tablica 5-7: Mjere prilagodbe klimatskim promjenama u sektoru turizam: mjere vrlo visoke važnosti (01 – 04), visoke važnosti (05)

Oznaka mjere	Naziv mjere	Ključni dionici
T-01	Integriranje klimatskih promjena u strategiju razvoja turizma	Ministarstvo nadležno za turizam, ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, JLP(R)S, turističke zajednice na području županija, gradova i općina, DHMZ
T-02	Osvješčivanje stručnjaka uključenih u turistički sektor o utjecaju, rizicima i mogućnostima prilagodbe klimatskim promjenama	Ministarstvo nadležno za turizam, HGK, HTZ, turističke zajednice na području županija, gradova i općina, JUZP, javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području županija
T-03	Poticanje edukacije učenika srednjih škola i studenata o klimatskim promjenama	Ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje, Agencija za strukovno obrazovanje, HGK, HOK
T-04	Jačanje otpornosti turističke infrastrukture na različite vremenske ekstreme	Ministarstvo nadležno za turizam, ministarstvo nadležno za graditeljstvo i prostorno uređenje, ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, ministarstvo nadležno za more, promet i infrastrukturu, JLP(R)S, DHMZ
T-05	Jačanje otpornosti lokalnih zajednica u sektoru turizma	Ministarstvo nadležno za turizam, JLP(R)S, turističke zajednice na području županija, gradova i općina, DHMZ

Hrvatska, prirodno tvoja

www.biodiversity.ru Sustainable Tourism - Tools - Certific...

TravelMole Find your way through the forest of...

Towards Carbon-Neutral Tourism Eco Certification for Tourism Accommodation

www.ak-tourismustorschung.org Ecolabelling in the Tourism Industry- A ...

ResearchGate Eco-symbols and eco-c...

Hal Irae A Review of Eco-labels and their E...

DestiNet.eu TRIANGLE

Common Market Understanding EcoLabels | Common Market

DestiNet.eu Initiative The

University of Idaho Defining and Implementing a ...

THRIVE blog Eco-friendly Labels: What's Really I...

Commission for Environ... Environmental Labels I...

Eco-labelling and Eco-friendly Products Eco Label and Trade

Eco-labelling and Eco-friendly Products Eco Label and Trade

MEZOUGHU GROUP clothing eco label, Exclusive Deals and Of...

Inhabitat IS IT GREEN?: Eco-Labels and Certif...

Eco-labelling and Eco-friendly Products Eco Label and Trade

Pinterest Here are some Eco labels...

ResearchGate 1 Examples of Eco-labels: 435 Standards ...

SlidePlayer ECO LABELLING (or GREEN LAB...

Alex 5 reasons why the travel industry i...

Direktiva o tvrdnjama o prihvatljivosti za okoliš

- ❌ generičke ekološke tvrdnje, npr. "prijateljski za okoliš", "prirodno", "biorazgradivo", "klimatski neutralno" ili "eko", bez čvrstih dokaza razine sigurnosti/pouzdanosti
- ❌ tvrdnje temeljene na kompenzaciji emisija da proizvod ima neutralan, ograničen ili pozitivan utjecaj na okoliš
- ❌ oznake održivosti koje se ne temelje na odobrenim shemama certificiranja sustava koje su uspostavila javna tijela (Ecolabel, drugi ISO standardi i dr.)
- ❌ tvrdnje o održivosti za vrijeme ili intenzitet uporabe u normalnim uvjetima ako nisu dokazane
- ❌ poticanje potrošača na zamjenu potrošnog materijala ranije nego što je apsolutno potrebno
- ❌ predstavljanje robe kao popravljive, a koja to nije

Razlozi ekološkog certificiranja u turizmu

Usklađenost s propisima zaštite okoliša = Pravna sigurnost

Dokumentiranost podataka = Pouzdanost i ušteda vremena

Smanjenje utjecaja na okoliš tijekom cijelog životnog ciklusa (Life cycle assessment - LCA) = Smanjenje troškova poslovanja

Prednost u odnosu na proizvode ili usluge konkurenata = Snažan marketinški alat

Doprinos globalnim ciljevima održivog razvoja = Dokazivost i usporedivost

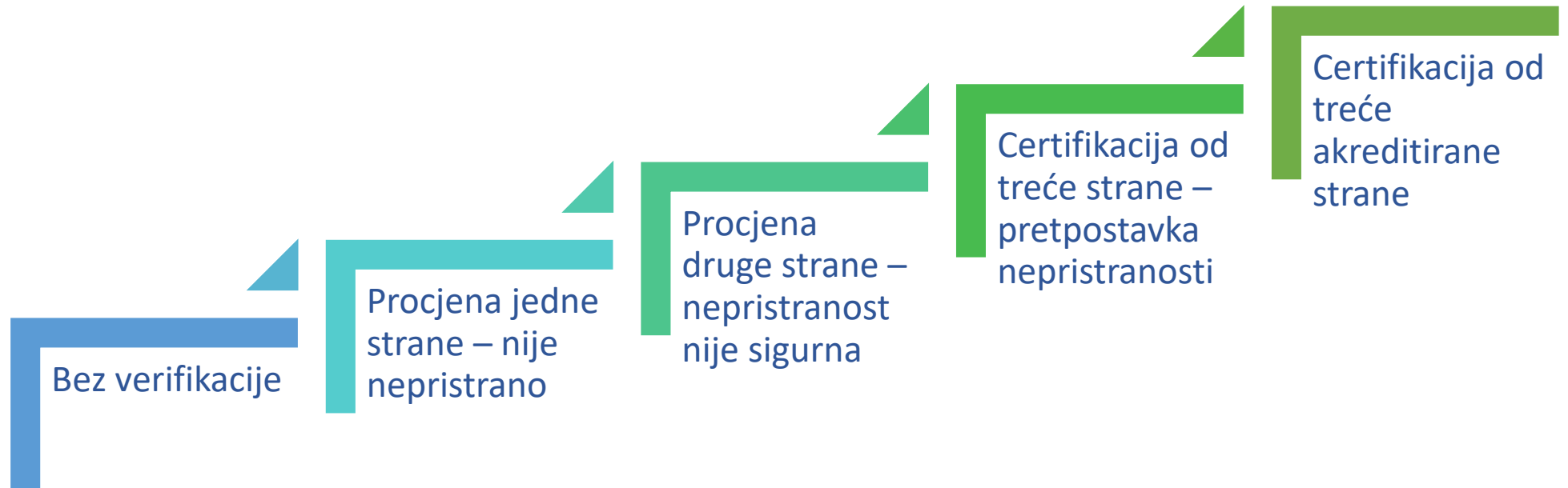

Sustavi
održive
gradnje...

Hrvatska, prirodno tvoja

Podrška MINTS-a ekološkom certificiranju u turizmu

Razine sigurnosti/pouzdanosti

EU Ecolabel:

Znak za okoliš
 EU-a za turistički
 smještaj

Korisnički priručnik

NESLUŽBENI PR

Europska Komisija
 Znak za okoliš EU-a za turistički
 smještaj
 Odluka Komisije 2017/176/EZ
 veljača 2017. verzija 1.0

TURISTIČKI SMJEŠTAJ		
KORISNIČKI PRIRUČNIK		
OPIS KRITERIJA	IZDROČITO INFORMATIVNO	UKUPAN BROJ TOČKI ZA
Opcije upravljanja	23. Registracija u certifikat ENAC, ISO certifikacija turističkog smještaja (do 5 bodova)	5
	24. Registracija u certifikat ENAC (ISO certifikacija) dobitnik (do 5 bodova)	5
	25. Usluge brojna je dovoljan znak za okoliš (do 4 boda)	4
	26. Obilježje i sadržajna komunikacija i edukacija (do 2 boda)	2
	27. Pristupačnost pomoćne i dodatne usluge energije (do 2 boda)	2
Mjere za energiju	28. Energetski učinkoviti uređaji na grijanje prostora i grijanje vode (do 3 boda)	3
	29. Energetski učinkoviti klimatizacijski uređaji i zračne toplinske crpke (do 3, 5 boda)	0
	30. Prilagodljive crpke toplinske snage do 100 kW (3 boda)	3
	31. Energetski učinkoviti kotlovi (do 4 boda)	4
	32. Akumulacija topline (do 3 boda)	3
	33. Termopompe (za grijanje prostora) (do 4 boda)	4
	34. Aparati i uređaji s automatskim isključivanjem (do 4, 5 boda)	4,5
	35. Učinkovite toplinske izolacije (do 4 boda)	0
	36. Stalnost valjka za vodu s rasponom 10°C (1 bod)	0
	37. Energetski učinkoviti grijanje prostora (1, 5 boda)	0
	38. Naloga za električnu energiju od dobavljača električne energije iz obnovljivih izvora (do 4 boda)	0
	39. Naloga za električnu energiju na licu mjesta iz obnovljivih izvora energije (do 5 bodova)	5
Mjere u pogledu vode	40. Trošak energije iz obnovljivih izvora energije (do 3, 5 boda)	3,5
	41. Grijanje bazena (do 1, 5 boda)	0
	42. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 4 boda)	4
	43. Učinkovite vodne armature, WC školjke i priručnici (do 4, 5 boda)	4,5
	44. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 1, 5 boda)	0
	45. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 2 boda)	2
	46. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 1, 5 boda)	1,5
	47. Održavanje opreme (grijanje bazena) (do 1, 5 boda)	2,5
	48. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 3 boda)	3
	49. Učinkovite vodne armature, kupaonice i tuševi (do 1, 5 boda)	1,5
Mjere u pogledu otpada i opasnih voda	50. Kupaonice (1) i ostale vane vane opremljene na vještinski postupak (do 2 boda)	1
	51. Prilagodljivi odpađni (do 2 boda)	2
	52. Prilagodljivi odpađni (do 4 boda)	4
	53. Prilagodljivi odpađni (do 2 boda)	2
	54. Naloga za električnu energiju iz obnovljivih izvora (do 2 boda)	1,5
	55. Smještajne usluge za odvoz otpada (do 1, 5 boda)	1,5
Ostala mjera	56. Održavanje (1 bod)	0
	57. Održavanje (2 boda)	2
	58. Održavanje (do 2 boda)	2
	59. Održavanje (do 2 boda)	2
	60. Zabrana pušenja u sobama (1 bod)	1
	61. Sadržajna komunikacija (do 2 boda)	1
	62. Naloga za električnu energiju (1 bod)	1
63. Povećanje učinkovitosti grijanja za okoliš (do 2, 5 boda)	2,5	
64. Naloga za električnu energiju (1 bod)	1	
65. Lokalni i obnovljivi proizvodi (do 4 boda)	0	

Više o znaku za okoliš
 EU Ecolabel i
 prevedenim
 dokumentima
 namijenjenima
 turističkom sektoru
 moguće je pronaći na
EU Ecolabel MZOIZT

Hrvatska, prirodno tvoja

EMAS

- dobrovoljni sustav za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje
- za organizacije svih tipova i veličina

EMAS KORISNIČKI VODIČ

20.4.2016.

HR

Službeni list Europske unije

L 104/27

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2016/611

od 15. travnja 2016.

o referentnom dokumentu o najboljoj praksi upravljanja okolišem, pokazateljima okolišne učinkovitosti za pojedinačne sektore i mjerilima izvrsnosti u sektoru turizma u skladu s Uredbom (EZ) br. 1221/2009 o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 2137)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljajući izvan snage Uredbu (EZ) br. 761/2001 i odluku Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ (1), a posebno njezin članak 46. stavak 1.,

budući da:

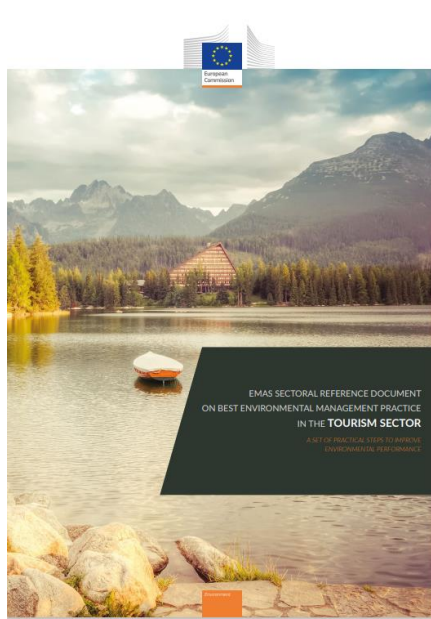
- (1) Uredbom (EZ) br. 1221/2009 utvrđuje se obveza Komisije da izrađuje sektorske referentne dokumente za određene gospodarske sektore savjetujući se s državama članicama i drugim zainteresiranim stranama. Ti sektorski referentni dokumenti potrebni su kako bi se pomoglo organizacijama da se bolje usredotoče na najvažnije okolišne aspekte konkretnog sektora i omogućilo evaluiranje i poboljšanje okolišne učinkovitosti organizacija te izvješćivanje o njoj. Njima moraju biti obuhvaćeni najbolja praksa upravljanja okolišem, pokazatelji okolišne učinkovitosti i, prema potrebi, mjerila izvrsnosti i sustavi za ocjenjivanje i utvrđivanje razina okolišne učinkovitosti tih sektora.
- (2) Komunikacijom Komisije „Uspostavljanje radnog plana s indikativnim popisom sektora za donošenje sektorskih i međusektorskih referentnih dokumenata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1221/2009 o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS)“ (2) uspostavlja se radni plan i indikativni popis prioriteta sektora za donošenje sektorskih i međusektorskih referentnih dokumenata, uključujući sektor turizma.
- (3) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 49. Uredbe (EZ) br. 1221/2009,

[Sektorski referentni dokument o najboljoj praksi upravljanja okolišem, pokazateljima okolišne učinkovitosti za pojedinačne sektore i mjerilima izvrsnosti u sektoru turizma](#)

Hrvatska, prirodno tvoja

EMAS u turizmu

➤ dokumenti za implementaciju EMAS-a u turizmu:

[Take a green step](#)

https://ec.europa.eu/environment/emas/pdf/factsheets/EMASFactsheet_Tourism.pdf

https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/inline-files/TourismBEMP_0.pdf

Hrvatska, prirodno tvoja

EMAS: razlog za implementaciju

europa.eu/youreurope/business/running-business/developing-business/index_hr.htm

Službene internetske stranice Europske unije Kako to mogu provjeriti?

hrvatski HR

Odaberite svoju državu

Your Europe > Poslovanje > Poslovanje > Razvoj poslovanja

Život i putovanja >

Poslovanje Oporezivanje Prodavanje u EU-u Ljudski resursi Zahtjevi za proizvode Financiranje i financijska sredstva Odnos s klijentima

Posljednji put provjereno: 06/04/2022

Razvoj poslovanja

Допомога ЄС Україні

Pomoć EU-a Ukrajini

Želite li razvijati svoje poslovanje, razmotrite mogućnost **spajanja** s drugim, već postojećim društvom. Ako svoje poslovanje želite proširiti u drugu zemlju EU-a, postoji mogućnost osnivanja **europskog trgovačkog društva**, dioničkog društva koje je uređeno pravom EU-a. Želite li održivi rast svog poslovanja, ekološku učinkovitost svojeg društva možete poboljšati i pratiti u **Sustavu ekološkog upravljanja i revizije (EMAS)**.

- [Osnivanje europskog trgovačkog društva \(SE\)](#)
- [Spajanje društava](#)
- [Registracija u sustavu EMAS](#)
- [Uporaba, pohrana i prijenos podataka](#)

europa.eu/youreurope/business/running-business/index_en.htm

An official website of the European Union How do you know?

English EN

Choose country

Your Europe > Business > Running a business

Life and travel >

Running a business Taxation Selling in the EU Human resources Product requirements Finance and funding Dealing with customers

Running a business

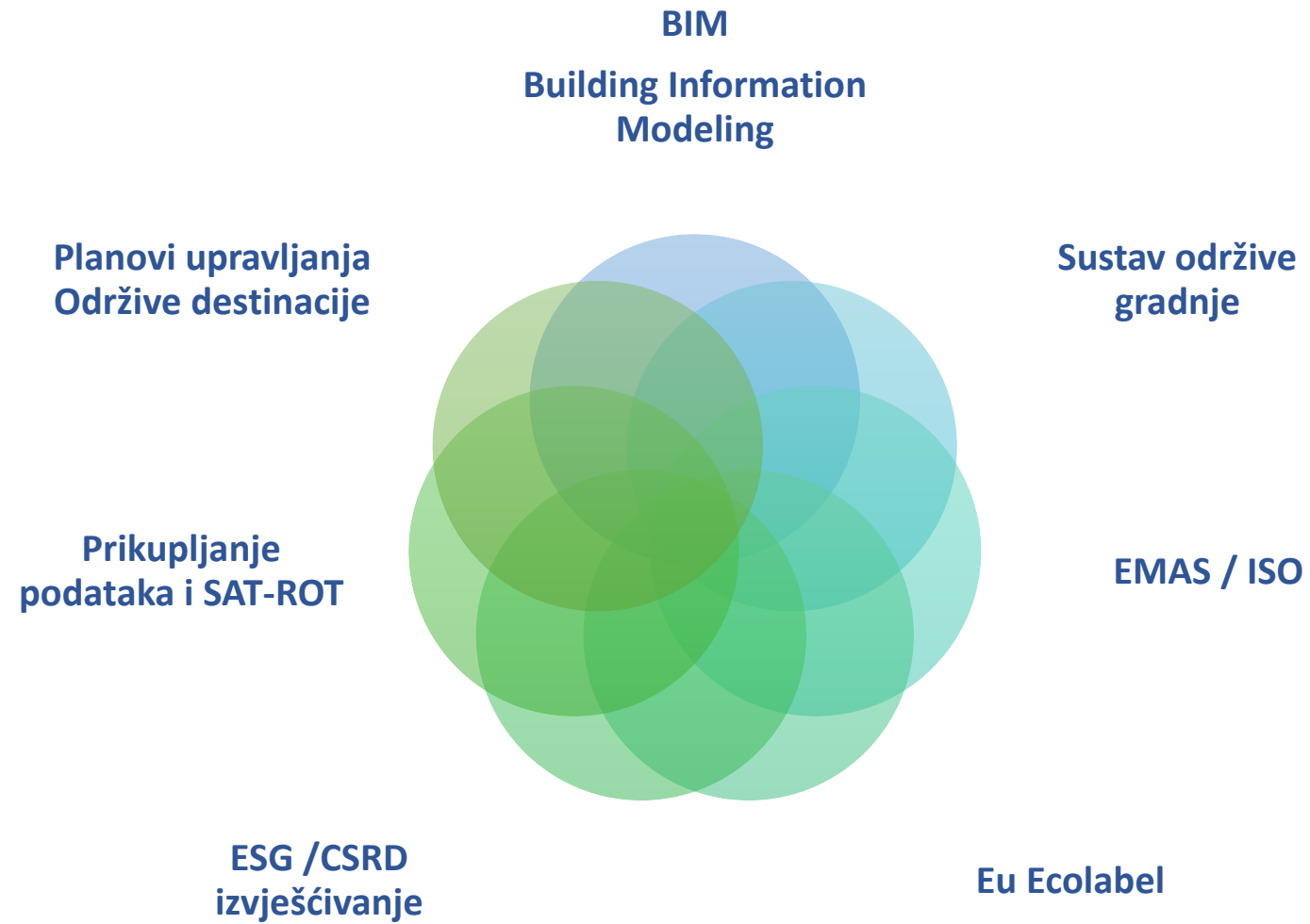
Допомога ЄС Україні

EU assistance to Ukraine

Developing a business	Digitalising a business	Intellectual property
EMAS registration	Setting up a business website	Intellectual property rights
Merging businesses	Selling online using third-party platforms	Patents
Setting up a European Company (SE)	Setting up an online shop	Trade marks
Free flow of non-personal data	Securing a website	Copyright
Investments in another EU country	Deliveries and fulfillment for online sales	Trade secrets
	Customer service for online businesses	Design protection
	Promoting a business online	Website domains
		Database protection

Hrvatska, prirodno tvoja

Integrativno međudjelovanje različitih standardiziranih sustava upravljanja i označavanja

Hrvatska, prirodno tvoja

Podrška MINTS-a ekološkom certificiranju u turizmu

Nacionalnim planom oporavka i otpornosti - dio sredstava predviđeno za ekološke certifikate /EU Ecolabel, EMAS, ISO i ekvivalente

Certifikati ekološkog označavanja i/ili certifikati sustava upravljanja okolišem - kriterij za NPOO – kao dokaz da investicija/aktivnost udovoljava minimalnom zahtjevu: „ne dovodi do povećanja emisija stakleničkih plinova”

Promocijom ekoloških certifikata i najboljih okolišnih praksi - MINTS sa suradničkim institucijama MINGOR, FZOEU ... i na lokalnim razinama radionicama

Financiranje, projekti i ostale aktivnosti održivog turizma - dostupni na web stranicama MINTS-a
<https://mint.gov.hr/odrziviturizam>

Hrvatska. prirodno tvoja

Informiranje dionika

NACIONALNI PLAN OPORAVKA I OTPORNOSTI Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma

Pokrenut portal EK o prilagodbama klimatskim promjenama

Europska komisija pokrenula je **portal** kako bi pomogla u prilagodbi klimatskim promjenama.
24.04.2023.

Otvoreni javni pozivi za Program LIFE centralizirani financijski instrument EU

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je Nacionalna kontakt točka za Program LIFE Europske unije u Republici Hrvatskoj. Riječ je o financijskom instrumentu namijenjenom financiranju projekata koji doprinose boljoj provedbi, ažuriranju i razvoju EU politika i zakonodavstva u područjima zaštite okoliša i prirode, klimatskih aktivnosti i prelaska na ..

Radionica: Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene - najava

Na osnovi EU i nacionalnog pravnog okvira u području jačanja otpornosti turističke javne i privatne infrastrukture na klimatske promjene, Ministarstvo turizma i sporta organizira radionicu za dionike u turizmu, potencijalne investitore i stručnjake.
Maškovića Han, 23211 Vrana, Pakoštane, 10. svibnja 2023.

Upravljanje i edukacija

- 28. 3. 2024. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 7. 12. 2023. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 15. 11. 2023. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 26. 9. 2023. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 1. 6. 2023. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 10. 5. 2023. – Jačanje otpornosti turističke javne i privatne infrastrukture na klimatske promjene
- 7. 12. 2022. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 22. 11. 2022. – Jačanje otpornosti turizma na klimatske promjene
- 11. 10. 2022. – Jačanje otpornosti

Katalog tipskih projekata s fokusom na zelenu i digitalnu tranziciju:

https://mint.gov.hr/UserDocsImages/NPOO/2021_1108_Katalog%20tipskih%20projekata_final.pdf

Hvala na pozornosti

Jelena Šobat

jelena.sobat@mints.hr
mints.gov.hr

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
turizma i sporta

